

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ᠮᠤᠩᠭᠠᠨ ᠮᠤᠨᠭᠠᠨ

ձէներալ Ֆէլօրնին մէմուրիյէթի
հազգընտա, կէշէնկերտէ նէշը իյէտիւ
կիմիզ պիր պէնտտէ, Փարրս վէ ղիէն-
նա գապիկնէթօլարընըն պիր իթիթֆազ
բէյտա իթմէկէ չալըշմադտա օլտուզ-
լարընը պիւտիրմիշիզ տիր, Նուսըլ քի
սէօյլէտիք, մէնէկէ շունտան իպարէթ
տիր, Էննի, Պրանտա, Ա.վրթըրի, Ի-
թալտէ, վէ Քուսիտա տէվէթիթի, ու-
մուժ սուրէթտէ թէրքի սիւհաճ իտիմէ-
սինէ չալըշմադար արը :

Լաքին, պէօյլէ պիր թէհասիր իշլէ-
տէպիւմէք իշին մաստտի պիր վազա,
պունահ աէպէպիյեհէթ վիրմէլի տիր,
Ֆիրանսա վէ Ա.վերթիանըն, Բուսիտ վէ
իշմալեա իլէ իթթիֆադ իթմէյէ մու-
վաֆֆադ օլմալարընը արզուէ էյլէտիկի-
սիլլէ պէքապէր, օլ պապտէ աալա
շիւվէնէ իթմէք իսթէմէյիք, լաքին,
մէզքիւր իթթիֆադտան պէքլէնիլէն նէ-
թիճէլըրին հուսուլէ կէլմէսի իշին, պիր
վազա զուհուր խոիպ, մէզքիւր տէօրթ
մուազզամ տվվէլէլըրին, Բրուսիանըն
իշլէրինէ միւտախէլէ իթմէլէրինէ աէպէ-
պիյեհէթ վիրմէլի տիր, Տէրլումաթլըդ
տիմէք, պէհանէ պուլմազլըդ Ֆաանա-
թը տըր տէլըր, իմտի, ֆարզ իտէ-
միլ քի, իւշլիննէհ Նարօլմն իլէ Ֆը-
րանսուա Ժօպէֆին, հուսուլինէ չալըշ-
տըզալարը իթթիֆադ, պիր էնկիլ չըգ-
մազսըզըն, պաշա չըգտը, օլ վազըլթ,
պիր շէյ տահա վար տըր, Եանի պէ-
հանէ պուլմազլըդ :

Խլթէ մէզգիւր պէճանն շու սուրէթ-
լէ հուսուէ կէթիրիէպիւնէճ.ք տիր տէ-
յի մէմուլ օլունմագտա տըր, շէյլէ քի
մէզգիւր տօրթ մուազ զամ տեվլէթ-
լէր, իթթիֆտգ իթթիքլէրի անտէ,
Տանիմարգա տեվլէթի տաւսի, Շըվէս
վէ Նօրվէճիա հիւքիւմէթլէրի իլէ իթ-
թէֆտգ իտէճէքլէր տիր, Մէզգիւր իւշ
տեվլէթլէրին, իթթիֆտգը վիճուտ
կէլլպ պիթմիշ հիպի տիր: Միւսայիտ
վաղըթուս, ետնի գըրաըրլադըրըրլշ
սաաղմտա, Տանիմարգա հիւքիւմէթի,
Բրուսիա գրալընտտն, Բըրալկա աճու-
նամկսինն պէշինճի պէնտինն դաթի
սուրէթտէ իճրապընը թալկ, վէ Բրու-
սիա գըրալը տալիս, մէզգիւր մատտէ
հագղընտա մուխապէրաթմ կիրիշմէք-
լիյի ըտտ իտէճէք տիր: Խլթէ օլ վա-
ղըթ Տանիմարգա դապինէթսու, Պէր-
լին դապինէթսունուն թավը ու հա-
րէքէթինէ դարը, Յրանսա վէ Ավսթ-
րիա տեվլէթլէրինէ պիր բըթթէսթօնա-
մէ իրալ իտէրէք, մուարազա թահ-
թընտա օլան մատտէ հագղընտա, ան-
լէրին մուալլէնէթինի թալկ պիտէճէք
տիր: չիւնքի, պիրի, Էանի Յըրանսա,
մէզգիւր աճտնամէ ագու օլունտուդտա
միւտալսէլէ էյլէմիշ, վէ տիկէրի, Էա-
նի, Ավսթրիա տալիս զանտնամէյի իմզա
էյլէմիշ տիր: Յըրանսա իլէ Ավսթրիա,
Տանիմարգանն տալլէթինի ըտտ իտէ

մէղէր, պոնւար, Բուսիա իւէ Խթաւ-
եաննն մուսկէնթինէ միւրաճաւթ իթ-
մէսէլը տախի, Տիւ տէյիլ իսէ, պի-
թաւաֆ տուրաճաղարը հաղղընտա է-
մին օլտուղարընտան, դաթի սուրէթ-
տէ պէնանը էֆքէար իլլմէսինի լիհ-
տիտ Եօլլու օլտրադ, Բրուսիանա լիք-
լիֆ իթմէյէ լիէրէտտիւտ իթմէյէճէլք-
լըր տիր:

Բրուսիա, ու վարելով պիւլիւն պիւ-
լիւն Կալընըզ դաւարագ, ինձատի ին-
մէյէ մէնպուր օլաճագ աըր, չիւնքի
էօլէ զանն իտրիւզ քի, մէզքիւր հիւ-
քիւմէլի, տէօրլի մուազլամ տալլէլի:
Լէրին քէնտույէ դարչըր օլաուզլարընը
կէօրաիւքու, նէլիճէհսի քէնտույէ խա-
յըրաըզ օլաճագ օլան պիւլմուհարէպէյէ
կիրիւմէյէ ճէսարէլի իտմէյէճէք տիր,
ճըրանա վէ Սվէլլըրիանըն ըըրալարըն
քիւն կէլ զուհուր ինձմալիկ թադ-
տիրտէ, վաղալարըն իճիմիալուն օլան
կիտիչի, պալաւտէ պլեան օլունան
վէճհ իւզրէ օլաճագ աըր:

Ինստան քէնտի քեռաֆֆէյէլ քէշֆէլ-
բիւտէ ալտանապիւր, լաքին պիղ Էօյ-
լէ զանն իտերիզ քի, պէհան իյլտիկի-
միզ բըլան իլէ, մեզքիւր մատտէ սուլ-
իւզդէ հալլ օլուպ, ումում սուրէթտէ
թէրքի սիլան իտիմսինէ մուվաֆֆադ
օլտանապիւր, Պէօլէլիքլէ, մուհարէ-
պէ կիպի մուճիպի խարապ օլան, վի-
պիտանն ալէյս մէտնիյլլթիթին թէգատ-
տիւմին վէ սըպպիտիյլթին ինթիլարը-
նը թէշիլքէյս իլզա իտէն «սիլան սա-
նէսինտէ սուլս» (զինեալ խաղաղու-
թիւն) տնիլին չէյ, պիր չօզ վազըթ
իշին Վիթօպտան թարտ իտիլիյ օլա-
հազ տըր :

(Լէվ Նիլ Թալլա)

ԲՈՒՄԻԱ

Սէն-Բէթըսպուրկոտան ախդ էյլէմիշ
օլտուղումուղ պիր մէքլմուպատա , շու
վէճճ իւղրէ հաղլլմըլ ալըր :

• Պուրա էհալիսի, Յըաննատու
աէօնէն հալլէրի տիղղաթը թմամէ իւէ
թէֆթիլ իթմէքտէ տիր :

• Ուսումնառելի թո՛ղէ՛ք իսքեալ լծ մուշուղ առեալ քի՛, իմէկթաթօր Մաթթոնտուն ամմէյէ մալիւմ օլուն ֆիրա սէթի՛, դալէպէ իյլէնէնէ՛ք, վէ՛, միլէն-թին էնիիէնէթինի գաղանմըլ օլան զտիմ-լարըլ, քէնտի էթրաֆրնա թօրլաեա-րագ, բէք ազ գուտրէթլըրի պուրւ-նան զաթլար թարաֆրնտան իսթիսհապ օլունսն վէ չէօհրէթի չիւրհէ թահթըն-տա իւօրիւնէնէ Նորիքլթի ճիւմհալիյի, եէյի, հէյ պիր նէթիհէյի մուհապ օւլամահամադ պիր հալէ, վազ իյլէնէ-նէք տիր :

• Րուսիա տեղիլիսին, Տալմոյիա
խոսանը իւլ պիւր իւհաղըղը պուլուն-
մաւորըընը, չօղ աւիֆա թէքէրրիւր իթ-
մէյէ հաճէթ եօզ տուր :

Պապը Ռուսիա շահել/մտալը ,
Տաւմացիա զօրպալարենը իս/իհոնայ
ի/մէքտէ իս/էր աէ , հիւքիմէ/մ , ան-
էրին ի ֆքեարընա հւմէքեար սանը-
մադաան , բէք ուղապտա պուլունմոգ-
տա տրր :

• Մեզ քիւր է քիբեարտա պուլունան
դաղէթալարըն զըամը, զաթէն պիբ նի-
զամ աըբ կիպի, հէման հէր իշտէ
հէր քիւմէթին էքբեարընն զըատ պու-
լունմագտա աըբ. վէ Մօսքըռա շէհրին-
տէ թապ իտիլէն, Լիօռա վէ Ղիանտո-
մօթին նաման դաղէթալար, հէր նէ քի
նաղմագտա իսէլը, պիւթին հազ-
աըղարը, աաէթօտէն օլտուղու վէճ
էւզը, հէմ հիւքիւմէթին վէ հէմոն-
իարազ սահիպի զաթլարըն տիշին-
մէքաէ օլտուղարըն, թամ մուղայի-
րի տիմէք տիր :

Եւնիակիո Ռիւ Նամ Ղազէթանքն ,
 Հեր Կիւն Նէշր օլունմաղ վէ բօլիթիգո
 Իւղըրնէ պահա իթմէք իւղըն , թէք-
 բարն մէյտանա չըղ մըյ օլմաը , Հեր
 քէսին թէանճիւսինէ մուճիկ օլմուշ
 տուր :

• Մէքիկէր շաղէթա՝ տայիմա՝
• Գրմբըըը բնէկ չաւը՝ պահաւար
նէշը իմմէքտէ՝ վէ յօդ տէֆա իւըք-
սէք տայիբէկէրտէ դապուրիէթ պոու-
մուշ տուր տէյի կէօսթլմմէքտէ օլտու-
ղու եանլըշ էֆքարալարը սէպէպիմտէն,
հիւքիէթ մարիֆէթի իլէ՝ դարաթ-
ալըըըըըը իտի՝

« Դաբշավ խառաքե տար իւ ֆիւ-
նուն հաղգընաւ բւբ յօգ շէյլէր սեյ-
լնմիբ օրոշողունս մուղախր օլարադ,
տնիլմիբ իլտմիլմիտն պուռնմադ ար-
գուլէյն կնճ Լէհլիւրան բւբ յօգ-
լարը, գապուլ օլունմադաւ արքար :

• Զաթէն, խուսուսի իւր իւրի պա-
նունի իւր մէշդուլ օլան, պինտէն զի-
հատէ թաւլպէլը պուլունմադուտ տըր:

« Շիճման , իմի գաճառների հե սիւ լիւք
ի իմ մէք լիւք , Բուսիստա , բէք խայրը
Կիր ի թարիգ տիր . չիւնքի , եհէի զիւ-
շառ օւռնան մահք ի մէք ի չին , խոյ-
ի ի իճէ Տաքիմը ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի
վէ քիւնքի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի ի
տախի , քիսաքի օւռնադ սուրէ լիւն ,
սուրէ լիւն տիր » :

[illegible]

ՐՈՒՍԻԱ Վ.Է ԵՌԻՆԱՆ

Այստա պիր քերթը , Թրեհէսթէտէ
 թապ ունէր օրունան , Բլիօ նամ Բում
 զազէ թապնուտ կէօրինէն , տիգզաթ
 չտան պիր պահա , Բումլարըն , Բուսիա
 լըլըր հաղզընտա տըրքէտը օլան մէյ
 վէ մուհապէլթի զըմնընտա զուհուրա
 կէլէն թէպէտտիլտթ իւզլընէ , զա
 յէթլէ թաֆսիլլի պիւ իյզտահաթ վիր
 մէքտէ տիր :

«Գրքերմ մահաբնդ պետեն տեղին և տեղ մեզքեր պահանք մահելեթի, Գուսիա տեղվելթի թարգմանաման, Գումար իզգերին, իշլեթտերիլեն թեղևաթր, սատեճե, բուհանի սուրեթտու, իտի, վե 1854 սենյսնտուն պերու տերքի, Գուսիա տեղվելթի, Բանպալիկաթ Բուլի-թիդասնր, զապուլ իլլեմիդ տիր:

Իմրերաթօր Նիզօրա, վէ քէնտի
սէլէֆէրի, միլիէնթ մէպտէսիւտէն,
նէֆրէթ կէթիբմէքտէ էտիէր, վէ կէ-
րէք Րուսիաուա, վէ կէրէք խաբիճաէ,

Բուժ մէլէսի պինձ թապի օլանլարը ա-
նազանլարը մազ իշին, վաթանբըրվէր-
լէքէրին՝ միւրաճաւթ իտէճէք եւր-
տէ, մէզէսպէրին՝ միւրաճաւթ իտէր-
լէր իտի քի, անըն նէթ իճէտի, թապի-
աթը իւն, Բուժ մէզէսպինտէս պուրուն-
մուտնլարա գարշը, անլէրին նէթընթ
կէթ իմլէրնտէ գարար գըրար խտի :

Բուսիանըն Բանհէլէնիգմէլիի սեպտեմբրի, իշթէ պու խորի . Բուսիա տէվէթի, Բուժ մէշհէպինի թաշըրտու վէ Սամանլըլարա գարշը օլարագ ճէնքլէշնէլըրն քնափֆէսիի տալի հիմաեէ իթմէքլիք մէպտիսինի էաս թութաւագ, Եունան իսթիգլաէիէթի մուհարէպէսի էմնասընտա, Բուժլարա թարաֆ տուրտու . վէ օլ վարըթլար, Ալըսուլար հաղղընտա օլ տէրիճէ ազ հիւսնի թէվէճհիէհիէ պուլընմազտա խոր քի, Վարընտաղ Վէլլինի, Սամանլըլարա գարշը օլն գափղարընտա, քէնտիէէ եարտըմ իթմէսինի իլիսիմա իթիքտէ, Բուսիա տէվէթի, Նէֆրէթ կլթիէճէք սուրէթտէ օլարագ, անըն բէնասը գապուլլինի, բէտա էլլէտի :

« Հալ պուքի, Վլըրմ մուհարէպէ-
սինունէն սօնրա, իշլէրին հալի, քեամի-
լէն տէրիշիտի :

«Բրենա կորչաքօֆ, վե իմբերալթոր
Ֆամիլե տարնըն իլրուտե օւան տղալա-
լը, Մօսկուա մէքթէկինտէն չըգան
հէշի բօւիթիգալարըն, Բուսիալըլըղը
եպմադըլը բօլիթիգատընը, գապու-
լիթտիէր. վե իւք եկվէլ, Բուսիանըն,
Թվլըքիտան վազ վիրմէքտէ օլտուղու-
միհէնէնյիւք (Բումարը հիմայէ իթմէքս
լըք) Բանալավիլիթիէյէ թէկպիլի օլտու-
քի Ֆիհէնէնէնյէ տապան տապանա զըրտտ
պիլուլեմագտա իտի :

«Բուժ-իմքերա [ծորուդուհուս , և էնի-
տնն թշչքի իմմեքլիք Բլանը թերքի-
տիլտի , վէ անըն ևերինն , Բուսիանըն
հիմաեւտի թահթընտա օլարադ , պիր
Ալըլալ իթթիհատը հուսուէ կէթիմմեք-
լիք Բլանը գուպուլ օլունտու , քի , չէ-
լէնլիլ տեխտ օլան , խթանպօլ , Զի-
ւիպէ , վէ Սէլանիք չէհրլերի տախի ,
մէզքիւր իթթիհատըն տախիլինտէ պու-
լունաճաղար իտի :

• Երբորտ ինթիւսը հնկնամնտա ,
 Բուսիա տէվլէթի , Եռնանլըարա մու-
 ալլնէթ իթմէտի , զէ Դարբիս Վոնկրէ-
 սնտէ տալիս , անլէրն տափարը հափ-
 գընտա իթմի , օլտուղու ալօգալիլըդ :
 • Գլայլթլէ սուղսուրէթտէ խտի :

«Օ՛ր վաղըթիտան պերու, հէք նկվի
հՅԺԹԻՄԱԼԼԻ Թաքիզլէր իլէ, Բանսլա-
վիսթիլիք րուհունու իլէրուէթմէյէ չա-
լըմագոտա տըր, վէ րումարը, օլ տե-
րիճէ եհիզտէն պըրագմըշ տըրքի, էվ-
վէլլէրի, տախիիկէ նագըրըրնըն պիւտ-
ճէսինտէ, Թիւրքիատա սաքին օյան
րումարա մուավէնէթ» օյմագ իւզըն
Թախսիս զըլընտըր օյան մէպլըր, շիմ-
տի, Թիւրքիատա վէ Ալվթիթիատա
պուլունան Սըլթօուքս քիլիտէլըինէ վէ
մէքթէպլըրինէ, Իեանէ օյմագ իւզըն»
տէյի տաղըթըրմագտա աքը :

